

Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.3.§55.3-56

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα ... ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς».
5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **υπηρεσία, γνωστικός, ποτό, φθόγγος, συμπαίκτης**.
6. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **απεικόνιση, κάτοψη, αναπλήρωση, φθόγγος, κρίμα**.
7. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
ὑπηρεταί	α. ερέτης β. ευρέτης γ. ταξιθέτης
δρυφάκτοις	α. φακός β. φράγμα γ. φρακάρω
ἐπήρετο	α. έρωτας β. ηρεμία γ. ερώτηση
ἀποφθέγματα	α. φθόγγος β. φθορά γ. φθόνος
ἀπολιπεῖν	α. λυπηρός β. λιπαρός γ. λειψός

Μονάδες 10

Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα, γιατί έλαβε μέρος στην εκστρατεία του Κύρου εναντίον του Αρταξέρξη Β΄.
- β. δέχθηκε βαθύτατη επίδραση στην προσωπικότητα και τις ιδέες του από τον Αγησίλαο και τον Σωκράτη.

γ. καταγράφει μεροληπτικά τις αγριότητες του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.

δ. κατατάσσεται από τους φιλόλογους της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π.Χ.) μαζί με τους μεγάλους προκατόχους του, τον Ηρόδοτο και τον Θουκυδίδη.

ε. έγραψε τα Έλληνικά που αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

Μονάδες 10

8. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
Ο Ξενοφώντας ανέλαβε ηγετικές πρωτοβουλίες για την επιστροφή των Ελλήνων μισθοφόρων	α. μετά τη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς.
	β. μετά τη στρατιωτική επέμβαση στην Αμφίπολη.
	γ. μετά το τέλος της εκστρατείας του Κύρου εναντίον του αδελφού του Αρταξέρξη Β΄.
Ο Ξενοφώντας εντυπωσιάστηκε από τα ηγετικά προσόντα της προσωπικότητας του	α. Περικλή.
	β. Αγησίλαου.
	γ. Λύσανδρου.
Η χρονολόγηση των έργων του Ξενοφώντα στηρίζεται σε	α. «εσωτερικές μαρτυρίες».
	β. προσεκτική μελέτη του ύφους του.
	γ. όλα τα παραπάνω.
Ο Ξενοφώντας έγραψε	α. ιστορικά, διδακτικά και ποιητικά έργα.
	β. ιστορικά, διδακτικά και σωκρατικά έργα.
	γ. ιστορικά, φιλοσοφικά και σωκρατικά έργα.
Οι φιλόλογοι της Αλεξανδρινής εποχής (3ος-2ος αι. π. Χ.) κατέτασαν τον Ξενοφώντα μαζί με τους μεγάλους προκατόχους του,	α. Όμηρο και Ηρόδοτο.
	β. Όμηρο και Θουκυδίδη.
	γ. Ηρόδοτο και Θουκυδίδη.

5. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. <i>ἀγορᾶς</i>	α. απόκτηση διάφορων ειδών με χρηματική καταβολή

	β. το κέντρο των αγοραπωλησιών
2. ῥῆμα	α. λόγος β. κλιτό μέρος του λόγου
3. καλῶ	α. καλόψυχος β. ωραίος
4. κρίνω	α. θεωρώ β. ασκώ κριτική
5. έγχειρίδι α	α. μικρά μαχαίρια β. βιβλία διδακτικού περιεχομένου

Μονάδες 10

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας εξορίστηκε από την Αθήνα	α. επειδή συμμετείχε ως μισθοφόρος στην εκστρατεία που ετοίμασε ο Κύρος, για να εκθρονίσει τον αδελφό του, τον βασιλιά της Περσίας Αρταξέρξη Β΄.
	β. επειδή εντυπωσιάστηκε από την προσωπικότητα του Αγησίλαου, ώστε τον ακολούθησε μαζί με τον σπαρτιατικό στρατό, στη μάχη της Κορώνειας.
2. Επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του Ξενοφώντα άσκησαν	α. ο Σωκράτης και ο Αγησίλαος.
	β. ο Περικλής και ο Λύσανδρος.
3. Η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα στηρίζεται	α. σε «εσωτερικές μαρτυρίες» και στην προσεκτική μελέτη του ύφους του.
	β. στην ταξινόμηση που έκανε ο ίδιος.
4. Το έργο του Ξενοφώντα αναγνωρίστηκε ήδη από τη ρωμαϊκή εποχή για	α. τη δεισδυτικότητα και τη βαθειά φιλοσοφημένη πολιτική σκέψη.
	β. την απλότητα του ύφους, την καθαρότητα των νοημάτων, την ποικιλία των θεμάτων και των ενδιαφερόντων του.

5. Η γλώσσα του Ξενοφώντα χαρακτηρίζεται από το απλοποιημένο (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) αττικό ιδίωμα	α. που προετοιμάζει την <i>Κοινή</i> της ελληνιστικής εποχής.
	β. που συνιστά τη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5ου αι. π.Χ.

Μονάδες 10

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Ξενοφώντας έζησε	α. η ειδολογική και χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα.
2. Οι Σπαρτιάτες παραχώρησαν στον εξόριστο Ξενοφώντα	β. σαφή, ακριβή και παραστατικό λόγο. γ. αποκλειστικά την εποχή των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
3. Με βάση τις «εσωτερικές μαρτυρίες» και τη μελέτη του ύφους είναι δυνατή	δ. την περιπετειώδη πορεία της Αθήνας κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου ως την αποκατάσταση της αθηναϊκής δημοκρατίας το 403π.Χ.
4. Ο Ξενοφώντας στο έργο του <i>Έλληνικά</i> προσφέρει	ε. ένα μεγάλο κτήμα κοντά στην Ολυμπία, όπου συνέγραψε πολλά έργα.
5. Ο Ξενοφώντας στο έργο του <i>Έλληνικά</i> χρησιμοποίησε κατά την αφήγηση των γεγονότων	ζ. σύνθετο, πλούσιο και πυκνό λόγο. η. πολύ σημαντικές πληροφορίες για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

Μονάδες